



МОЗ України

НМАПО імені П. Л. Шупика

ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг якості освіти
НМАПО імені П. Л. Шупика
№ _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ НМАПО імені П. Л. Шупика

№ _____

м. Київ

1. Загальна частина

Згідно рішень підсумкових колегій Міністерства освіти і науки України «Вища освіта України – європейський вимір: стан, проблеми, перспективи» (2008 р.) і «Мета реформ у вищій школі – якість і доступність освіти» (2009 р.), на виконання вимог закону України «Про вищу освіту» (Розділ V стаття 16 «Система забезпечення якості вищої освіти» пункт 2 та розділ VI стаття 32 «Принципи діяльності, основні права та обов'язки вищого навчального закладу пункт 3 підпункт, а також з врахуванням основних принципів міжнародних стандартів медичної освіти, що запропоновані Всесвітньою федерацією медичної освіти умовою діяльності вищого навчального закладу є наявність у нього системи забезпечення і контролю якості освітніх послуг.

У Національній доктрині розвитку освіти підкреслюється, що модернізація системи освіти спрямована на забезпечення її якості відповідно до найновіших досягнень вітчизняної і світової науки, культури та соціальної політики, якість освіти є національним пріоритетом, передумовою національної безпеки держави, додержання міжнародних норм і вимог законодавства України щодо реалізації права громадян на освіту.

2. Основні визначення та принципи

2.1. Моніторинг якості освіти – це система спостережень, оброблення, оцінювання та аналізу інформації про стан якості освіти, прогнозування її змін і розроблення рекомендацій для прийняття рішень щодо підвищення якості освіти. Це положення визначає основні алгоритмічні підходи до моніторингу якості освіти у Національній медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (далі академія).

2.2. Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

2.3. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

2.4. Моніторинг якості освіти ґрунтується на принципах:

- узгодження нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення, сумісності технічного і програмного забезпечення її складових;
- систематичності спостереження за станом якості освіти та чинниками, які впливають на неї;
- об'єктивності первинної, аналітичної і прогностичної інформації та оперативності її доведення до адміністрації академії.

2.5. Моніторинг якості здійснюють відповідні навчально-методичні підрозділи, професорсько-викладацький склад, дирекції інститутів, факультетів, деканати, ректорат академії.

3. Мета і завдання системи моніторингу

3.1. Моніторинг спрямований на:

- підвищення рівня навчальних досягнень слухачів (інтернів);
- підвищення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях.

3.2. Основними завданнями моніторингу є:

- довгострокові систематичні спостереження за станом якості освіти;
- аналіз стану якості освіти та прогнозування його змін;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- інформаційне обслуговування науково-педагогічних працівників та слухачів (інтернів);

Суб'єкти системи моніторингу вдосконалюють підпорядковані їм мережі спостережень за якістю освіти, уніфікують методики спостережень, створюють банки для їхнього багаточільового колективного використання за допомогою комп'ютерної мережі, яка забезпечує автономне та спільне функціонування складових цієї системи.

4. Організація і функціонування моніторингу

4.1. Моніторинг якості освіти ґрунтується на використанні існуючих організаційних структур суб'єктів моніторингу і функціонує на основі єдиного нормативного, організаційного та методичного забезпечення, об'єднання складових та уніфікованих компонентів цієї системи.

4.2. Методологічне забезпечення об'єднання складових і компонентів системи моніторингу здійснюється на основі єдиної науково-методичної бази, впровадження уніфікованих методів аналізу і прогнозування стану якості освіти.

Прийняті рішення реалізуються в межах періодичних заходів програм моніторингу якості освіти.

4.3. Якість освіти розглядається в єдності процесуального та результативного компонентів. Основними процесами, які забезпечують якість освіти, є:

- контроль якості навчального процесу;
- контроль якості знань, умінь та навичок слухачів (інтернів);

- рейтинг кафедр та факультетів;
- моніторинг виконання навчального календарного плану;
- моніторинг складання інтернами академії ліцензійних тестових іспитів Крок-3;

- моніторинг якості навчального процесу та його методичного забезпечення;

- анкетування слухачів (інтернів) щодо якості навчального процесу.

Перевірка якості підготовки фахівців на будь-якому етапі - це одночасно і перевірка якості діяльності викладача, якості організації навчального процесу, основним результатом якого виступає комплексна підготовка фахівця до самореалізації у суспільстві.

Контроль проводиться на рівнях викладач - кафедра - деканат - ректорат - Міністерство охорони здоров'я України - Міністерство освіти і науки України

5. Контроль якості навчального процесу

5.1. Критеріями якості навчального процесу є: наявність затверджених у встановленому порядку навчальних планів та програм, графіків навчального процесу, робочих планів; відповідність змісту навчальних планів і робочих програм циклів вимогам якості та стандартам вищого навчального закладу; відповідність розкладу занять формату викладання кожного циклу; відповідність елементів навчального процесу (лекцій, семінарів, практичних, самостійних занять тощо затвердженим планам та програмам; комплектність і достатність методичного забезпечення до дисциплін (методичні вказівки, настанови щодо виконання лабораторних робіт тощо), достатність, регулярність і рівень організації поточного контролю (контроль якості знань слухачів та інтернів, їх оцінка якості навчального процесу), оперативність прийняття і реалізації корегуючих засобів.

5.2. Контроль якості навчального процесу здійснюється на рівнях:

5.2.1. Внутрішньокафедральний контроль.

Завідувач кафедри здійснює контроль якості навчального процесу; кафедри через:

- перевірку виконання викладачами планів навчальної, навчально-методичної, організаційно-методичної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах викладачів, у річних звітах викладача на засіданнях кафедр, у протоколах засідань кафедр;

- перевірку підготовки викладачами навчальних та робочих навчальних програм відповідно вимог МОЗ та МОН України, формування комплексного навчально-методичного забезпечення кожної дисципліни кафедри;

- відвідування занять кожного викладача протягом навчального року з охопленням перевіркою всіх видів навчальної роботи (лекції, практичні та семінарські заняття, консультації тощо). Відвідування занять кожного викладача проводяться не менше ніж два рази на рік. Висновки відвідування фіксуються в журналі відвідувань завідувачем кафедри занять;

- проведення відкритих занять, які обговорюються на засіданнях кафедр чи методичних нарадах, та взаємовідвідувань (кожен викладач протягом

навчального року повинен зробити два взаємовідвідування). Висновки з цих заходів фіксуються в журналі контролю відвідувань кафебри.

Викладач здійснює контроль через базисну, поточну, модульну і підсумкову перевірки.

5.2.2. Контроль на рівні деканату.

Декан та його заступники здійснюють цей контроль через:

- перевірку організації навчального процесу кафедрами: формування навчального навантаження кафедр, якісь розподілу навантаження між викладачами.

- регулярний контроль дотримання розкладу занять викладачами і слухачами (інтернами) факультету/інституту;

- відвідування занять викладачів деканами факультетів, членами науково - методичних комісій факультетів;

- контроль результатів іспитів;

- контроль дотримання вимог до документального оформлення результатів поточного та підсумкового контролю;

- регулярні звіти завідувачів кафедр на вченій раді факультету не менше одного разу за навчальний рік;

- перевірку готовності навчально-методичної документації та номенклатури справ кафедр.

5.2.3. Контроль на рівні ректорату.

Ректор, проректори, відділ навчальної роботи здійснюють цей контроль через перевірку:

- наявності затверджених у встановленому порядку навчальних планів та програм кожного циклу;

- наявності затверджених у встановленому порядку графіків навчального процесу;

- відповідності змісту навчальних планів і навчальних програм вимогам галузевих стандартів та стандартам вищого навчального закладу;

- наявності робочих програм циклів та їх відповідність елементам навчального процесу (лекції, семінари, практичні, самостійна та індивідуальна робота тощо);

- відповідності розкладу занять на кожному циклі, затвердженим планам та програмам;

- комплектності і достатності методичного забезпечення до циклів

- (методичні вказівки, методичні розробки лекційних занять семінарських та практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи тощо);

- дотримання вимог до документального оформлення результатів базисного, поточного та підсумкового контролю;

- наявності організаційно-методичного забезпечення всіх видів практик передбачених навчальними планами, дотримання всіх вимог до комплексу документального забезпечення;

- контрольними відвідуваннями усіх видів занять викладачів ректором, проректорами, керівником відділу з навчальної роботи.

Питання про якість навчального процесу в академії, окремих факультетів та кафедр розглядаються на вченій раді та ректораті НМАПО не рідше одного разу на півріччя.

6. Контроль якості знань, умінь та навичок слухачів (інтернів)

Контроль знань, умінь та навичок слухачів (інтернів) проводиться на рівнях: викладач; кафедра; деканат; ректорат та включає базисну, поточну та заключну перевірку знань.

6.1. Проведення базисного контролю знань

Базисний контроль — оцінювання рівня знань, умінь та навичок слухачів (інтернів), що здійснюється на початку навчального процесу шляхом проведення усного чи письмового опитування, тестування тощо. Базисний контроль можливість запобігання ініціації навчального процесу для осіб, що за рівнем знань не готові до сприйняття матеріалу циклу чи вимагають додаткової підготовки для початку навчання. На циклах тематичного удосконалення базисний контроль дає можливість ввести додаткові навчальні елементи для розширення тем навчання. Завідувач кафедри контролює хід навчального процесу та виконання контрольних заходів.

6.2. Проведення поточного контролю.

Поточний (проміжний) контроль оцінювання рівня знань, умінь та навичок слухачів інтернів, що здійснюється в ході навчального процесу шляхом проведення усного чи письмового опитування, контрольних робіт, тестування тощо. Поточний контроль забезпечує зворотний зв'язок слухача (шторна) з викладачем у процесі навчання. Цей контроль на рівні викладача тт: водиться на всіх видах занять та є оцінкою ефективності його праці. Завідувач кафедри контролює хід навчального процесу та виконання контрольних заходів.

З метою перевірки засвоєння лікарями(провізорами) - інтернами розділів навчальної програми, оволодіння відповідними практичними навиками проводиться проміжний (піврічний) контроль на базі стажування.

Поточний контроль на рівні деканату здійснюється шляхом перевірки виконання навчального процесу, виконання планів проведення контрольних заходів. Підсумки такого контролю обговорюються на»* засіданнях кафедр, науково-методичних рад факультетів та доповідаються на засіданнях Вчених рад факультетів.

6.3. Проведення підсумкового контролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді оцінювання знань, вмінь та компетенцій слухачів (інтернів).

На передатестаційних циклах іспит, згідно з положенням, введеним наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 р. N 73, складається з трьох частин:

а) оцінка рівня сформованості професійних компетенцій, передбачених програмою передатестаційного циклу для відповідної кваліфікаційної категорії;

б) комп'ютерний контроль рівня знань;

в) заключна співбесіда для підсумкової оцінки рівня засвоєння навчальної програми.

При незадовільній оцінці рівня сформованості компетенцій слухач вважається таким, що не засвоїв практичного розділу навчальної програми передатестаційного циклу і за своєю кваліфікацією не відповідає спеціалісту певної кваліфікаційної категорії.

Комп'ютерний контроль рівня знань проводиться в комп'ютерному класі закладу післядипломної освіти або факультету післядипломної освіти за тестовими комп'ютерними програмами відповідних кваліфікаційних категорій, затвердженими Міністерством охорони здоров'я України.

Результати комп'ютерного тестового контролю теоретичних знань лікарів (провізорів) оформляються у 3 примірниках і підписуються членами комісії. Один із цих примірників відразу після закінчення комп'ютерного тестового контролю передається в деканат, один на кафедру, а один залишається в документації комп'ютерного класу.

При негативних результатах комп'ютерного тестового контролю знань лікар (провізор) вважається таким, що не витримав іспиту відповідно до певного кваліфікаційного рівня.

По завершенні іспиту складається звіт з аналізом рівня підготовки лікарів (провізорів), якості проведеного навчання на циклі та рекомендації щодо удосконалення роботи по підвищенню рівня підготовки спеціалістів. Звіти зберігаються в деканатах.

Підсумковий контроль в інтернатурі проводиться по завершенню циклу навчання на базі стажування перед направленням лікаря(провізора) - інтерна на очну частину навчання на кафедру вищого навчального закладу і включає в себе:

- перевірку професійної практичної підготовки лікаря(провізора)-інтерна згідно з планом і програмою;
- тестовий контроль рівня знань та умінь;
- співбесіду.

По завершенні навчання на циклі тематичного удосконалення, інформації та стажування тривалістю 2 тижня контроль навчання здійснюється за форматом заліку, при тривалості навчання 4 тижня и більше - за форматом іспиту.

Підсумки такого контролю обговорюються на засіданнях кафедр та доповідаються на засіданнях вчених рад факультетів.

6. Рейтинг кафедр та факультетів

6.1 Внутрішній рейтинг - це рейтинг факультетів і кафедр академії, який проводиться за підсумками їх річної роботи.

6.2. Мета внутрішнього рейтингу - забезпечення на рівні факультетів та кафедр НМАПО високої якості роботи системи післядипломної підготовки лікарів (провізорів), науково-педагогічних працівників і підвищення ефективності діяльності академії за пріоритетними напрямками.

6.3. Завданнями внутрішнього рейтингу є: визначення пріоритетів у розвитку академії; статистичний облік результатів діяльності структурних підрозділів академії; аналіз і прогноз якості роботи підрозділів академії;

оптимізація роботи структурних підрозділів академії з визначених напрямків зовнішньої і внутрішньої діяльності; підвищення рівня навчального процесу, науково-дослідної та лікувальної роботи; підвищення іміджу академії на вітчизняному і міжнародному рівнях.

6.4. Рейтинг проводиться згідно Положення про внутрішній рейтинг НМАПО.

6.5. Узагальнені дані рейтингу оформлюються у вигляді таблиці (додаток 1).

6.6. Результати рейтингу доповідаються на засіданнях ректорату, вченої ради НМАПО та факультетів.

7. Моніторинг виконання навчального календарного плану

7.1. Моніторинг за виконанням навчального календарного плану здійснюється постійно.

7.2. Щотижневий контроль виконання навчального календарного плану за відповідною формою проводиться за допомогою автоматизованої системи моніторингу (додаток 2).

7.3. Результати моніторингу подаються до навчальної частини, деканатів та ректорату за відповідною формою щомісячно (додаток 3).

7.4. Заходи щодо забезпечення виконання та запобігання перевиконання навчального календарного плану вживаються щоквартально.

8. Моніторинг складання інтернами академії ліцензійних тестових іспитів Крок-3

8.1 Для забезпечення підготовки лікарів-інтернів до ліцензійних тестових іспитів Крок-3 проводиться спеціальна процедура попереднього тестування на початку очного циклу інтернатури.

8.2. Проведення попереднього тестування здійснюється за розробленими буклетами та спеціальною базою даних тестових завдань.

8.3. За результатами попереднього тестування кафедри проводять відповідну роботу щодо підвищення якості підготовки лікарів-інтернів.

8.4. Для підвищення якості освіти в академії за результатами моніторингу складання інтернами академії ліцензійних тестових іспитів Крок-3, кафедрами та деканатами проводяться консультації та розробляються рекомендації.

9. Моніторинг якості та методичного забезпечення навчального процесу

9.1. Моніторинг стану підготовки навчальних планів та програм циклів ТУ та їх відповідність навчальному календарному плану академії та навчально-виробничому плану проводиться деканатами факультетів та навчальним відділом щорічно.

9.2. Кафедри здійснюють постійний внутрішній контроль за завчасним оформленням документації на цикли (документація розглядається на методичних нарадах кафедри). Якість навчального процесу перевіряється контрольними відвідуваннями занять завідувачем та професорами кафедри.

9.3. Вченою радою НМАПО постійно контролюється оновлення навчальних планів та програм: циклів спеціалізації, інтернатури, ПАЦ згідно наказу МОЗ України кожні 5 років; циклів ТУ кожні 5 років.

9.4. Навчально-методичними комісіями факультетів, деканатами факультетів, навчальним відділом проводиться контроль пакету методичного забезпечення, який повинен бути на кафедрі (передбачений номенклатурою справ кафедр): методичні розробки лекцій, семінарів та практичних занять; тези лекцій та їх презентації; еталони практичних навиків та екзаменаційні білети, методичні вказівки до самостійної роботи інтернів; списки рекомендованої літератури. папки поточних циклів.

9.5. Комісіями у складі: декану відповідного факультету чи директора інституту, представників навчального відділу здійснюються комплексні перевірки роботи кафедр академії у зв'язку з переобранням зав. кафедр на наступний термін роботи чи при подовженні контракту.

10. Анкетування слухачів (інтернів) щодо якості навчального процесу

10.1. Анкетування слухачів (інтернів) щодо якості навчального процесу відбувається на кафедрах за відповідною формою (додаток 4).

10.2. Подальший аналіз результатів анкетування проводиться на кафедрах та в деканатах.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор,
член кореспондент НАМН України,
професор
Проректор з науково-педагогічної роботи,
професор

Ю.П. Вдовиченко

О.К. Толстанов

Начальник навчального відділу,
доцент

О.М. Вернер

Начальник юридичного відділу

Т.І. Вознюк

Форма узагальненого вигляду рейтингу факультетів

Факультети	Номінації								Загалом
	Напрямки діяльності						Динаміка	Стабільність	
	Міжнародна	Навчальна	Наукова	Кадри	Лікувальна	Фінансова			

Відомості про виконання плану по факультетам та кафедрам НМАПО імені ПЛШупика за відповідний період

Слухачі (бюджет)					Навантаження слух./міс.			Слухачі (контракт)		
КАФЕДРА	План	Виконання	% Виконання	Резерв бюджетних путівок	План	Виконання	% Виконання	За спец. фондом		г./р.
								Всього	Сл./м	

Дані про комплектування за відповідний період

Назва кафедри						
N п/п	Код каф-ри	Код та назва циклу	Дати циклу	К-ть слух.		
				план	() акт	
				бюджет	спец. фонд	
Всього по кафедрі						

Анкета оцінки навчання на циклі

1. Чи вважаєте Ви корисним навчання на даному циклі. Так. Ні.
2. Чи вважаєте Ви тривалість навчання на циклі достатньою. Так. Ні.
3. Які розділи програми, на Ваш погляд, треба розширити?
4. Якими найбільш важливими практичними навичками Ви оволоділи?
5. Якими новими методами досліджень, діагностики, лікування та профілактики Ви оволоділи під час навчання на циклі ?
6. Чи ознайомили Вас з переліком практичних навичок, якими Ви повинні оволодіти на циклі?
7. Чи дозволяє програма циклу підвищити рівень теоретичної підготовки з основних напрямків Вашої діяльності ?
8. Чи задовольняють Вас методи поточного контролю знань, в т.ч. тестового комп'ютерного, в процесі навчання на циклі ?
9. Яку, на Ваш\ думку, оцінку заслуговує організація навчального процесу на циклі ?
10. Ваші побажання і пропозиції кафедри, Академії.